

Polfærdens Lykke og Fremgang

Taler
Oscar II

Dato
10 september 1896

Sted
Kristiania

Omstendigheter

Hyldest af Fridtjof Nansen og hans Mænd ved Hjemkomsten til Norge

- 1 Denne Dag er i Sandhed en sjelden Mærkedag, hvis Eftermæle med dybe og gyldne Runer vil vorde ristet i den norske Histories Bautasten. Store geografiske Opdagelser er vistnok, ligesom Videnskabens Triumfer i det Hele taget, Begivenheder, der saavel ved sin umiddelbare Vinding som ved sine middelbare
- 5 Følger, tilhører den hele Verden, og Menneskeheden i sin Almindelighed, altsaa ikke udelukkende noget enkelt Land.

- Leif Erikson, Vasco di Gama, Kolumbus, Cook, Peary, Stanley, Nordenskjold og nu Fridtjof Nansen, er feirende Bærere af et Kulturarbeide, der har
- 10 Betydning for den hele Verden. Men dette hindrer ingenlunde, at de i det Land og det Folk, hvis Sønner har udført Stordaad i dette Kulturarbeides Tjeneste, hilses med særlig Stolthed og Glæde af sine Landsmænd.

- Naar altsaa Du, Fridtjof Nansen, og dine kjække Følgesvende af den hele Verden
- 15 nu hilses med Agtelse, Anerkjendelse, Pris og Beundring, da hilses Du og de af os med noget enda mere, med en Begeistring, der har Fædrelandskjærligheden til Grund, og som fylder vore Hjerter end mere, da denne Stordaad er udført af Norges Sønner og altsaa i Ordets hele Betydning er norsk.

- 20 Da «Fram» forlod Hjemlandets Kyst, fulgtes dens Færd af vore varmeste Lykønskninger, af vore inderligste Forhaabninger. I disse blandede sig dog ogsaa Ængstelser. Thi vort Haab kunde ikke fries fra Tvivl, om Lykken vilde krone dette dristige Foretagende.

- 25 Tankeklarhed og Fremsyn, grundig videnskabelig Forskning har dog forberedt, og behjertet Mod ved Udførelsen har betrygget vort Haab. Vistnok kunde vi ikke fri os fra den Frygt, at dette dybt trykkede lille Fartøi i Kampen mod

Polarverdenens mægtige Elementer, under den voldsomme Skruing af Polarisen
30 vilde drages ned i Dybet. Men Colin Archers «Fram», ved hvis Ror Otto
Sverdrup stod, og paa hvis Kommandobro Fridtjof Nansen ledede Kursen i
Polarstjernens Skjær, overvandt Vanskelighederne. De var mange. Men til ham
sluttede sig en Flok behjertede Mænd, der, fra først til sidst, delte Faren -- jeg
siger ikke fra den første til den sidste; thi da de delte Faren, bør de ogsaa i fuldt
35 Maal dele Æren.

Vanskelighederne var mangfoldige, ja flere end jeg nu med Ord kan nævne, og
end større var maaske de Fristelser, som Længselen opvakte, og som laante
Tanken Vinger, naar den svævede sydover fra de kolde, af blegt Nordlys belyste
40 Polarnætter, søgende i sit Maal i det kjære Fædrelands lune Hjem, hvor elskede
Ægtefæller eller Trolovede eller Forældre, Søskende, Børn, Slægtninge og
Venner i Angst og Bøn dvælede forgjæves, sendende speidende Blikke
nordhenover det mørke, dybe Svælg, som skilte dem fra de polarreisende
Venner og Slægtninge. Men «Fram» naaede høiere op mod Nord, end noget
45 Skib der før har kløvet Polarisen, og end længere naaede den gjæve, uforfærdede
Fører mod Polen med en eneste Følgesvend, under 15 Maaneders Fodvandring,
udholdende Forsagelser, trodsende Farer og Døds Trudslar, som Tanken næsten
gyser ved, men som ogsaa opvækker Alles udelte Beundring. Et mildt, almægtigt
Forsyn holdt sin beskyttede Haand over vore Landsmænd i det Fjerne. Al god
50 Gaves Giver skjænkede dem ogsaa Held til at naa Veien tilbage. Man taler i disse
Dage meget om Polarfærdens Held. Jeg vil jo ikke benegte Heldet. Men det maa
ikke gives en større Plads, end som tilkommer det. Held stiller sig gjerne ved
Siden af Klogskab og behjertet Mod, og langt heller retfærdigere bør man dvæle
ved den forundtlige Sikkerhed i Beregningen, som bevirkede, at «Fram» og
55 dets høihjertede øverste Fører saa godt som paa en og samme Dag naaede
Hjemlandets Kyst.

Et dobbelt Glædesraab gav da Gjenlyd fra Norges Fjelde og hilsede alle de djærve
seierrige Landsmænd ved deres Hjemkomst. «Frams» Færd langs Rigets Kyst
60 blev et ligesaa enestaaende som berettiget Triumftog, der idag er fuldendt, naar
«Fram» har kastet sit Anker i Kristiania Havn, hvorfra den for 3 ¼ Aar siden
udgik. Den vendte tilbage til Norge med alle Mand om bord, med ubeskadiget
Skib, med Forradende langt fra udtømte, og dette er allerede et talende Bevis paa
den Omtanke, som fra det største til det mindste har bevirket Polfærdens Lykke
65 og Fremgang.

Og nu staar I, Sønner af vort gamle Norge, her i Rigets Kongeborg. Norges Konge føler det at være en hellig Pligt, men ogsaa en ubestridelig Ret, at tolke sit norske Folks Følelser i denne Stund. Modtager altsaa ved mig det ganske Folks inderlige og varme Tak for, hvad I har gjort, for den Glæde, I har beredt norske Hjerter, for den Æresglans, I har spredet over eders Fædreland.

Denne af mig udtalte Tak vil ikke bortdø med Stundens Begeistrings høie Tonebølger. Den vil overleve os alle her nærværende. Den vil vedvare gennem Efterslægter, Aarhundreder efter Aarhundreder, saalenge som Dovre staar.

Med tre Gange tre Hurra vil vi hilse Fridtjof Nansen og hans Mænd!

Kilde

K. Bing (red): Nordpolarernes Triumftog ved Hjemkomsten til Norge. Kristiania 1896, s. 115-116

Emner

Hyllest, Nordpolen

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/polfaerdens-lykke-og-fremgang>